

FINANSTILSYNET

E
B

NOTAT

Finanstilsynet

26. marts 2010

Redegørelse for Finanstilsynets tilsyn med EBH Bank i henhold til § 352 a i lov om finansiel virksomhed i forbindelse med EBH Banks sammenbrud.

1. Redegørelsens formål og retlige grundlag

Denne redegørelse udarbejdes og offentliggøres i henhold til § 352 a i lov om finansiel virksomhed:

§ 352 a

Når en finansiel virksomhed er erklæret konkurs og staten har ydet garanti eller stillet midler til rådighed, udarbejder Finanstilsynet en redegørelse for forløbet op til konkursen. Redegørelsen skal blandt andet beskrive Finanstilsynets rolle under dette forløb.

Stk. 2 Finanstilsynet skal offentliggøre den i stk. 1 nævnte redegørelse. I forbindelse med offentliggørelsen finder § 354 ikke anvendelse, med mindre oplysningerne vedrører kundeforhold eller tredjemand, der er eller har været involveret i forsøg på at redde den pågældende finansielle virksomhed.

Formålet med redegørelsen er at sikre offentlighed om baggrunden for EBH Banks sammenbrud og Finanstilsynets rolle i forløbet op til sammenbruddet. Den daværende EBH Bank har efterfølgende skiftet navn til Selskabet af 27. november 2008. Det er dette selskab, som nærværende redegørelse vedrører, og som i det følgende omtales som EBH Bank.

I redegørelsen beskrives Finanstilsynets tilsyn med EBH Bank i perioden 2003 og frem til november 2008. Denne periode er valgt, fordi EBH Bank i 2001 overtog DAI koncernen (Dansk Anparts Investering) og blandt andet som følge heraf havde en betydelig udlånsvækst. Finanstilsynet var i denne periode på undersøgelse i banken i 2003 og 2007 og foretog derudover ligeledes anden tilsynsmæssig aktivitet frem til november 2008, hvor banken skulle have været undersøgt af Finanstilsynet. Undersøgelsen blev aflyst, idet banken i november 2008 blev overdraget til et datterselskab af Finansiell Stabilitet.

Redegørelsen indeholder ikke en fuldstændig gennemgang af alle Finanstilsynets sager vedrørende EBH Bank i perioden. Sager, der er fundet uden betydning for vurderingen af Finanstilsynets varetagelse af tilsynet, er udeladt.

Finanstilsynet, og dermed også Økonomi- og Erhvervsministeren, er sædvanligvis afskåret fra at give fortrolige oplysninger om de enkelte pengeinstitutter som følge af Finanstilsynets lovbestemte, skærpede tavshedspligt, jf. lov om finansiel virksomhed, § 354. Loven giver i § 352 a, stk. 1 og 2, imidlertid mulighed for at videregive oplysninger under følgende forudsætninger:

- Staten skal have ydet garanti eller stillet midler til rådighed.
- Den finansielle virksomhed skal være erklæret konkurs.

Disse betingelser er opfyldt, eftersom bankens bestyrelse den 13. november 2008 jf. lov om finansiel virksomhed § 75 meddelte Finanstilsynet, at banken ikke overholdt solvenskravet eller det individuelt opgjorte solvensbehov i henhold til lov om finansiel virksomhed § 124. Bankens eksterne revisorer indgav efterfølgende en meddelelse med tilsvarende indhold jf. lov om finansiel virksomhed § 200.

Bankens aktiviteter blev ved aftale af 23. november 2008 overdraget til et datterselskab af Finansiell Stabilitet, og Finanstilsynet godkendte overdragelsen den 1. december 2008. EBH Bank blev tvangsopløst den 14. maj 2009 efter en analogi til konkurslovens § 143.

2. Resume af Finanstilsynets væsentligste advarsler og påbud til banken i perioden marts 2003 til november 2008

2.1. I forbindelse med Finanstilsynets funktionsundersøgelse i oktober 2003, hvor enkelte risikoområder blev undersøgt, blev der afgivet følgende væsentlige advarsler og påbud:

- Påtale af, at direktøren trods påbud fra Finanstilsynet deltager i ledelsen eller driften af anden erhvervsvirksomhed.
- Påtale af overtræk på bestyrelsesengagementer.
- Påbud om hensættelse på engagementer.
- Påtale af gentagne overskridelser af direktionens instruks for erhvervelse af omsættelige pantebreve.
- Påbud om, at bestyrelsen sikrer, at der udarbejdes overordnede retningslinjer og forretningsgange på alle væsentlige risikoområder i hele koncernen.
- Påbud om, at bestyrelsen sikrer, at direktionens instruks overholdes og at der sker rapportering til bestyrelsen herom.
- Påbud om systemmæssig ensartethed på pantebrevsområdet.
- Påbud om, at det klart fremgår af bestyrelsesprotokollen, hvilke sager, der er bevillingssager og hvilke sager, der er efterretningssager, herunder hvilke sager direktionen har bevilget som presserende.

- Påbud om, at banken fremsender redegørelse for afvikling af DAI-selskaber, der ikke kan videreføres under bankens pengeinstituttilladelse.
- Risikooplysning om, at bankens udlånsvækst lå markant over sammenlignelige pengeinstitutter.
- Risikooplysning om, at koncernen har en af sektorens højeste renterisici.
- Risikooplysning om, at banken har en atypisk udlåns sammensætning, idet knapt halvdelen af koncernens udlån består af pantebreve.
- Risikooplysning om, at bestyrelsen skal have forståelse for og indsigt i bankens nicheprægede udvikling.

Opfølgningen på Finanstilsynets påbud skete ved gennemgang af den eksterne og interne revisions erklæringer i forbindelse med den efterfølgende regnskabsaffæggelse for 2003.

2.2. Finanstilsynet skrev den 3. februar 2006 til ledelsen i EBH Bank og advarede om, at den betydelige prisstigningstakst på ejendomsområdet kunne være udtryk for en prisboble.

2.3. Finanstilsynet skrev til bankens ledelse den 2. november 2006 og advarede om bankens kraftige vækst i udlånsporteføljen i forhold til sammenlignelige pengeinstitutter. Finanstilsynet anmodede samtidig om en redegørelse om udlånsvæksten.

2.4. I forbindelse med Finanstilsynets ordinære undersøgelse i marts 2007 blev der afgivet følgende væsentlige advarsler og påbud:

- Påtale af en indberettet overtrædelse af lov om finansiel virksomhed § 145.
- Påbud om, at der skulle udarbejdes politikker og procedurer for måling og styring af bankens aktuelle og fremtidige likviditetsbehov.
- Påbud om, at der skulle udarbejdes overordnede politikker på kreditområdet for hele koncernen.
- Påbud om, at der blev udarbejdet bemyndigelser for direktionens daglige disponeringer.
- Påbud om, at banken skulle sikre, at der sker rapportering til bestyrelsen om koncernens væsentligste risikoområder.
- Påbud om, at banken og resten af koncernen skulle have samme systemer til styring og forvaltning af pantebreve, således at gennemskueligheden og overblikket blev sikret.
- Påbud om, at det var bestyrelsens ansvar at forholde sig til, hvorledes risiciene skulle fordele sig på de enkelte selskaber i koncernen.

- Påbud om, at kreditpolitikken skulle vurderes og ajourføres mindst 1 gang om året.
- Påbud om, at det er bestyrelsens endelige ansvar, at forretningsgange overholdes.
- Risikoplysning om, at banken i forhold til sammenlignelige pengeinstitutter havde en lavere solvensprocent og en lavere basisindtjening.
- Risikoplysning om, at banken skulle være opmærksom på, at organisationen styrkes i takt med bankens kraftige vækst og nicheprægede udvikling.
- Risikoplysning om, at udlånsporteføljen var atypisk sammensat i forhold til sammenlignelige pengeinstitutter, idet en stor del af porteføljen var pantebreve.
- Risikoplysning om, at banken som følge af den atypiske udlåns-sammensætning burde vurdere, hvorvidt kreditpolitikken skulle indeholde retningslinjer for kreditgivning med hensyn til brancher, engagementsstørrelser osv.
- Risikoplysning om, at bankens ledelse skulle være opmærksom på tæt opfølgning i datterselskaberne, idet en stor del af koncernens risici og indtjening lå i datterselskaberne.
- Risikoplysning om, at den atypiske udlåns-sammensætning understregede vigtigheden af en retvisende og overskuelig rapportering.

I henhold til bilag 2 i bekendtgørelse nr. 1298 af 13. december 2005, der var gældende for revisionsprotokollater til årsrapporterne for 2007, var revisionen pligtig til i afsnittet i revisionsprotokollatet at redegøre for blandt andet eventuelle lovovertrædelser og eventuel manglende efterlevelse af påbud afgivet af Finanstilsynet.

I revisionsprotokollatet til årsrapporten 2007 anførtes intet om bankens eventuelle manglende efterlevelse af Finanstilsynets påbud.

2.5. Finanstilsynet advarede ved brev af 19. september 2007 bankens ledelse om bankens fortsatte betydelige udlånsvækst og bankens lave likviditetsoverdækning.

2.6. Ved brev af 31. januar 2008 anmodede Finanstilsynet banken om en redegørelse i forbindelse med den aktuelle likviditetsmæssige ustabile situation.

3. Årsagerne til bankens sammenbrud

3.1. Bankens risikoprofil

EBH Bank A/S var indtil 2001 et lokalt pengeinstitut med hovedsæde i Fjerritslev, Nordjylland.

I 2001 indledtes en vækststrategi med overtagelse af det tidligere børsnoterede DAI A/S koncernen (Dansk Anparts Investering), hvis primære aktiviteter var handel med pantebreve og anpartar. I DAI koncernen var ligeledes DAI Fordringer A/S, der beskæftiger sig med opkøb og behandling af misligholdte fordringer.

Banken havde i årene efter overtagelse af DAI koncernen bevidst en meget høj udlånsvækst, idet det lå inden for bankens strategi at udvikle banken fra at være en lokal bank til at have kunder uden for bankens naturlige lokalområde. Således havde banken blandt andet udviklet en internet-baseret bank DAY2DAY-bank, der primært servicerede kunder uden for bankens primære markedsområde.

Bankens udlån steg i perioden 2003 til 2007 fra 2.017 mio. kr. til 7.799 mio. kr. En stor del af bankens vækst var udlån indenfor ejendomsbranchen, herunder handel med pantebreve.

I samme periode udviklede banken et betydeligt indlånsunderskud, idet bankens indlån i 2003 var 1.422 mio. kr. og i 2007 alene var steget til 3.638 mio. kr. EBH Banks vækststrategi gav sig blandt andet udslag i, at banken henover perioden fik flere store og meget risikobetonede engagementer indenfor fast ejendom og pantebreve.

EBH Bank tjente godt på sin eksponering i ejendomsbranchen og viste en stigning i indtjeningen fra 91 mio. kr. i 2003 til 300 mio. kr. i 2007. Risikovilligheden og viljen til vækst gav sammen med de gode resultater store stigninger i bankens aktiekurs. Kursen på bankens aktier steg således fra kurs 79 i 2003 til kurs 588 i 2007.

Den primære baggrund for bankens indtjening var det opadgående ejendomsmarked med kraftigt stigende priser på fast ejendom. Betragtes større boligudlejningsejendomme steg priserne med 157 % alene fra 1. kvartal 2002 frem til 2. kvartal 2007. For de øvrige typer af erhvervsejendomme var prisstigningerne knapt så kraftige.

Priserne på enfamiliehuse steg ligeledes kraftigt i perioden 2002-2006, dog med større geografiske udsving. På landsbasis steg priserne i perioden 1. kvartal 2002 til 4. kvartal 2006 med ca. 53 % og fra 1. kvartal 2006 til 1. kvartal 2008 med ca. 7,7 %.

Bankens kraftige vækst stillede krav til, at banken havde et godt kapitalberedskab. Lovens krav er, at solvensen mindst skal være 8 % og banken havde i 2003 en faktisk solvens på 12,9 %, mens bankens faktiske solvens i 2007 var faldet til 11,0 %. Bankens egenkapital var i perioden fra 2003 steget med faktor 3,0 fra 376 mio. kr. til i 2007 at udgøre 1.133 mio. kr., mens udlånet i samme periode var steget med faktor 3,8. Banken valgte at have en lav kapitaloverdækning og en høj risikoprofil, hvilket imidlertid indebar, at banken ved en så kraftig nedgang på ejendomsmarkedet, som den, der fandt sted i løbet af efteråret 2007, fik behov for et få tilført ny kapital eller at mindske risiciene.

Problemerne på ejendomsmarkedet faldt ligeledes sammen med den internationale uro, særligt fra medio 2008 og frem, på de finansielle markeder, hvor mistroen til bankerne og særligt ejendomsfinansiering var betydelig. EBH Banks muligheder for at komme af med sine ejendomsengagementer eller få tilført ny kapital blev derved ligeledes meget svære.

3.2. Eksterne forhold – udviklingen på pengemarkedet og aktiemarkedet henover efteråret 2007 og begyndelsen af 2008

Henover sommeren og efteråret 2007 opstod international uro på de finansielle markeder, blandt andet som følge af den stigende rente. Pengeinstitutterne udviste tilbageholdenhed med at låne til hinanden og risikopræmierne steg generelt og gav dermed afledte tab på andre aktiver.

Fra omkring juli 2007 begyndte spændet mellem CIBOR-renten og Nationalbankens rente at stige ganske markant. Denne udvikling i Danmark fulgte den europæiske udvikling. Denne stigning var udtryk for den stigende tilbageholdenhed blandt bankerne med at låne til hinanden. Det blev sværere for pengeinstitutter med indlånsunderskud at skaffe funding på pengemarkedet.

I første del af 2008 så det ud til, at der faldt lidt ro på pengemarkedet, men det var kun for en kortere periode, og allerede i foråret 2008 begyndte den usikrede rente at stige voldsomt.

Som nævnt spredte uroen sig til andre aktiver med stigende risikopræmier til følge. Dette bidrog sammen med stigende renter og udsigten til en betydelig nedgang i de globale konjunkturer til faldende aktivpriser. Dette kan illustreres med den globale nedgang i aktiekurserne. I Danmark toppede OMXC20 indekset i kurs 515 i efteråret 2007, men ultimo 2007 var kursen faldet til omkring kurs 400 efter et fald på over 20 %.

4. Konkrete tilsynsaktiviteter

4.1. Undersøgelser

4.1.1. Funktionsundersøgelse

Finanstilsynet foretog i perioden 6.-8. oktober 2003 en funktionsundersøgelse af banken med fokus på engagementer, der ved undersøgelsen i 2001 blev karakteriseret som svage samt en gennemgang af koncernens overordnede stillingtagen til og styring af risici i forbindelse med pantebrevs med henblik på at vurdere, hvorledes bankens overtagelse af DAI A/S koncernen i 2001 var implementeret.

Undersøgelsen var ligeledes begrundet i, at Finanstilsynet i august 2002 havde tilskrevet banken vedrørende bankens kraftige udlånsvækst, der fra juni 2001 til juni 2002 udgjorde 85 % på koncernniveau og 46 % på institutniveau. Banken havde begrundet udlånsvæksten med købet af DAI koncernen og den store pantebrevsportefølje, der lå i denne koncern.

På kreditområdet gennemgik tilsynet de 15 engagementer ud af bankens største 80 engagementer, der ved undersøgelsen i 2001 var blevet vurderet som svage, men uden hensættelsesbehov. Derudover gennemgik Finanstilsynet udvalgte engagementer blandt bankens 10 største engagementer og bankens 10 største hensættelsesengagementer.

Gennemgangen medførte, at Finanstilsynet pålagde banken at hensætte et yderligere beløb til afdækning af risikoen på bankens engagementer.

Finanstilsynet gennemgik endvidere pantebrevsområdet på det overordnede plan. Dette skete ved at fokusere på den overordnede organisation, overordnede strategier, bestyrelsens forretningsorden, instruksen til direktionen og forretningsgange samt forskelle heri mellem de enkelte selskaber i koncernen. Principper for kreditvurdering, kontrol, funktionsadskillelse, restancebehandling og hensættelser blev gennemgået med udgangspunkt i forretningsgangene.

Der blev afholdt afsluttende møde i umiddelbar forlængelse af undersøgelsen med deltagelse af bankens direktion, bestyrelse, intern og ekstern revision. På mødet meddelte Finanstilsynet konklusionerne på de enkelte risikoområder, der var gennemgået på undersøgelsen:

I forbindelse med undersøgelsen havde banken oplyst, at det var hensigten, at banken skulle overgå til DAI koncernens systemer for styring og forvaltning af pantebrevs. Når dette var sket, ville der være fælles systemer og ensartede forretningsgange for pantebrevsområdet i hele koncernen.

Finanstilsynet påpegede på det afsluttende møde nødvendigheden af, at banken havde fælles systemer og ensartede forretningsgange på flere væsentlige aktivitetsområder.

På det afsluttende møde gennemgik Finanstilsynet endvidere forskellige regnskabsanalyser udarbejdet af Finanstilsynet, herunder diverse nøgletal, hvor banken sammenlignes med andre pengeinstitutter. Finanstilsynet påpegede i den forbindelse koncernens atypiske udlåns sammensætning, hvor knapt halvdelen af koncernens udlån bestod af pantebrevsfinansiering.

Finanstilsynet gav endvidere udtryk for vigtigheden af, at bestyrelsen strategisk havde forholdt sig til bankens overgang fra traditionelt lokalt pengeinstitut til den nye mere nicheprægede opbygning. Banken var enig heri og oplyste, at det var planen at styrke bestyrelsen, idet det nyvalgte bestyrelsesmedlem Egon Korsbæk, der havde ledelsesmæssig erfaring, skulle overtage bestyrelsesformandsposten i 2004.

Den skriftlige rapport, der indeholdt de nævnte konklusioner fra det afsluttende møde, blev fremsendt den 27. oktober 2003.

Med hensyn til opfølgning se afsnit 2.1

4.1.2. Ordinær undersøgelse

Finanstilsynet foretog en ordinær undersøgelse af banken i perioden 26. – 30. marts 2007. Ved undersøgelsen blev bankens væsentlige risikoområder gennemgået.

Der blev afholdt afsluttende møde den 26. april 2007 med deltagelse af bankens direktion, bestyrelse, intern og ekstern revision. På mødet meddelte Finanstilsynet konklusionerne på de enkelte risikoområder, der var gennemgået på undersøgelsen:

Generelt:

På det afsluttende møde redegjorde Finanstilsynet nærmere for bankens risikoprofil, herunder særligt bankens kraftige ejendoms eksponering og likviditetsunderskud. Koncernens udlånsportefølje var fortsat atypisk sammensat, idet en stor del af koncernens udlån bestod af pantebreve. Med bankens kraftige eksponering indenfor ejendomsbranchen, havde banken således gjort sig sårbar over for negative konjunkturforandringer på dette område.

Finanstilsynet understregede endvidere vigtigheden af, at banken og resten af koncernen havde samme systemer til styring og forvaltning af pantebreve, således at gennemskueligheden og overblikket blev sikret. Banken havde oplyst på undersøgelsen, at banken og resten af koncernen efterhånden var overgået til samme systemer.

Finanstilsynet påpegede, at banken havde en lavere solvensprocent og lå lavere på basisindtjeningen i forhold til sammenlignelige institutter.

På mødet oplyste Finanstilsynet endvidere, at banken havde informeret om, at der var ansat flere nye medarbejdere siden Finanstilsynets sidste undersøgelse, herunder at der var ansat en ny intern revisor og en koncernregnskabschef.

Finanstilsynet gav udtryk for, at disse nyansættelser var en tiltrængt styrkelse af organisationen og at banken fortsat skulle være opmærksom på, at organisationen fagligt skulle udvikle sig i takt med, at koncernen fulgte sin nicheprægede udvikling.

På det afsluttende møde påpegede Finanstilsynet ligeledes, at der ifølge forhandlingsprotokollen var for mange udlånsengagementer, der var bevilget af direktionen ifølge undtagelsesbestemmelsen i kreditinstruksen som "presserende sager".

Kreditområdet:

Engagementsgennemgang:

På kreditområdet havde Finanstilsynet gennemgået bankens 56 største engagementer og Finanstilsynet fandt, at boniteten i de store engagementer var god og på niveau med sektoren, således blev 79 % af de gennemgåede engagementer karakteriseret som værende uden aktuelle svaghedstegn. En stor del af de gennemgåede engagementer havde relation til ejendomsbranchen, og at engagementernes bonitet på daværende tidspunkt var god, skyldtes den daværende prisudvikling på dette marked (se hertil afsnit 3.1 om prisstigningerne på ejendomsmarkedet i årene 2002-2008).

Finanstilsynet var bekendt med, at der i flere af engagementerne var et vist blancoelement, men med udgangspunkt i selskabernes betydelige indtjening og robuste kapitalforhold på undersøgelsestidspunktet, gav blancoelementet ikke Finanstilsynet anledning til særskilte bemærkninger.

Finanstilsynets vurdering af blancoelementet skal endvidere ses i sammenhæng med, at banken i forbindelse med engagementsgennemgangen havde oplyst, at der for flere af ejendomsengagementernes vedkommende var tale om "bridgefinansiering" (melleffinansiering), idet ejendommene skulle videresælges eller realkreditbelånes. Engagementerne ville således i løbet af en kortere periode være ude af bankens udlånsportefølje igen. Det viste sig imidlertid efterfølgende, at flere af ejendomsengagementerne var blevet til længerevarende finansiering i stedet for melleffinansiering.

Kreditpolitik, forretningsgange og rapportering til bestyrelsen:

Finanstilsynet havde flere alvorlige bemærkninger på kreditområdet:

Det fremgik af bankens kreditpolitik, at EBH Bank var et lokalt pengeinstitut. Dette afspejlede imidlertid ikke det opdaterede billede af den geografiske spredning af bankens engagementer på undersøgelsestidspunktet, idet banken på en gang var lokalbank, en bank med udvalgte kunder i København og Århus samt en bank, der havde investeret i en række nicheaktiviteter i udlandet.

Finanstilsynet påpegede, at kreditpolitikken løbende skal tilpasses forandringerne i pengeinstituttets aktiviteter. Bestyrelsen og direktionen skal efter behov og mindst én gang årligt vurdere og eventuelt ajourføre kreditpolitikken. Finanstilsynet påtalte, at bankens kreditpolitik ikke var opdateret.

Finanstilsynet henlede endvidere bankens opmærksomhed på, at kreditpolitikken kan indeholde retningslinjer for kreditgivning med hensyn til brancher, engagementsstørrelse, samt hvor mange store engagementer, banken ønsker at have i udlånsporteføljen. Sådanne retningslinjer skal sikre, at banken ikke tager overdrevne risici.

Finanstilsynet gentog fra undersøgelsen i 2003, at det var bestyrelsens opgave at udarbejde de overordnede retningslinjer og anvisninger for direktionen, herunder fastsætte grænser for kredit- og markedsrisici, også på koncernniveau, samt at forholde sig til, hvorledes risiciene fordeles på de enkelte selskaber i koncernen. Endvidere var det bestyrelsens opgave at sikre de nødvendige forretningsgange til overholdelse af de udstukne grænser samt rapportering til bestyrelsen.

Under henvisning til bankens og koncernens atypiske udlåns sammensætning understregede Finanstilsynet endvidere vigtigheden af en retvisende og overskuelig rapportering.

Finanstilsynet påtalte, at Finanstilsynets påbud fra 2003 ikke fuldt ud var efterkommet og det blev pålagt ledelsen at foranstalte, at der for såvel banken som for resten af koncernen blev udarbejdet overordnede politikker, bemyndigelser til direktionens daglige disponering, regler for rapportering til bestyrelsen samt diverse forretningsgange.

Overtrædelse af lov om finansiel virksomhed § 145

På det afsluttende møde henlede Finanstilsynet bankens opmærksomhed på § 145 i lov om finansiel virksomhed, hvorefter et engagement med en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder ikke må overstige 25 % af basiskapitalen. Efter undersøgelsens afslutning indberettede banken en overtrædelse af § 145 i lov om finansiel virksomhed, hvilket Finanstilsynet påtalte i rapporten, der blev sendt til banken efter undersøgelsen.

Likviditetsområdet

På undersøgelsen gennemgik Finanstilsynet bankens likviditetsmæssige forhold, særligt i lyset af bankens betydelige indlånsunderskud.

Banken havde oplyst, at banken havde kunnet mærke en stramning af likviditeten, dog uden at dette havde givet problemer med at overholde kravene i § 152, i lov om finansiel virksomhed.

På det afsluttende møde redegjorde Finanstilsynet ligeledes for bankens likviditetsmæssige situation og pålagde banken at udarbejde politikker og procedurer for måling og styring af bankens aktuelle og fremtidige likviditetsbehov. Der skulle opstilles alternative scenarier, og banken skulle regelmæssigt vurdere de forudsætninger, som likviditetsbudgettet var baseret på.

EBH-Fonden

I forbindelse med Han Herreds Sparekasses omdannelse til et aktieselskab i 1991 stiftedes EBH-Fonden, der ejede ca. 45-50 % af EBH Bank. Fonden er under tilsyn af Erhvervs- & Selskabsstyrelsen.

I overensstemmelse med omdannelsesbestemmelserne i den dagældende bank- og sparekasselov var der i sparekasseaktieselskabets vedtægter indsat en bestemmelse om stemmeretsbegrænsning for aktionærerne for at sikre at hidtidigt garantdemokrati fastholdes.

Stemmeretsbegrænsningerne medførte, at EBH-Fonden ikke indgik i koncernforhold med EBH Bank.

På undersøgelsen oplyste Finanstilsynet, at tilsynet ville overveje hvorvidt § 171, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed kunne finde anvendelse for EBH Bank og EBH-fonden.

Lov om finansiel virksomhed § 171, stk. 3, lyder således:

Finanstilsynet kan bestemme, at stk. 1 og § 170, stk. 1, finder anvendelse i andre tilfælde, hvor pengeinstituttet alene eller i fællesskab har en sådan direkte eller indirekte tilknytning til en virksomhed, at det må anses for påkrævet at anvende de nævnte regler.

De bestemmelser, der kan bringes i anvendelse, er følgende:

- Solvensbestemmelserne i § 124
- Placeringsbestemmelserne i §§ 145-147
- Bestemmelsen i § 150 om begrænsning af lån til tegning af kapital i instituttet
- Likviditetsbestemmelserne i § 152
- Bestemmelsen om koncerninterne engagementer i § 182

Derimod giver reglen ikke adgang til at kræve udarbejdelse af et koncernregnskab. Der skal derfor ikke ved anvendelse af § 171, stk. 3 ske en regnskabsmæssig konsolidering.

Bestemmelsen skal hindre, at der sker omgåelse af reglerne om konsolidering på de ovenfor anførte områder. Efter bemærkningerne er den tiltænkt tilfælde, hvor en flerhed af pengeinstitutter, som ikke er koncernforbundne, driver et kredit- eller finansieringsinstitut i fællesskab, men hvor det enkelte pengeinstituts besiddelse ikke i sig selv vil kræve en pro rata konsolidering.

Endvidere kan bestemmelsen anvendes til at kræve delkonsolidering i finansielle koncerner (jf. hovedreglen er, at der alene skal konsolideres på øverste niveau). Denne anvendelse vil i praksis være den mest almindelige, idet bestemmelsen i øvrigt kun er tiltænkt anvendt i særlige tilfælde.

Banken blev ikke pålagt at foretage en konsolideret opgørelse i henhold til § 171, stk. 3, idet det blev vurderet, at bestemmelsen ikke kunne anvendes i det pågældende tilfælde. Såfremt bestemmelsen var blevet anvendt, ville dette som nævnt ikke medføre, at der skulle ske regnskabsmæssig konsolidering.

Som tidligere nævnt blev der afholdt afsluttende møde i banken den 26. april 2007, hvor Finanstilsynet meddelte bankens direktion, bestyrelse, eksterne og interne revision konklusionerne på de risikoområder, Finanstilsynet havde gennemgået på undersøgelsen.

Den skriftlige rapport, der indeholdt de nævnte konklusioner fra det afsluttende møde, blev fremsendt i januar 2008.

Med hensyn til opfølgning se afsnit 2.4.

4.1.3. Finanstilsynets planlagte ekstraordinære undersøgelse

I forlængelse af bankens fortsatte udlånsvækst gennem 2007 og den ustabile situation på likviditetsmarkedet sammenholdt med, at banken i foråret 2008 blev udtaget i forbindelse med Finanstilsynets ejendomsundersøgelse af pengeinstitutter med høj ejendomseksponering, besluttede Finanstilsynet, at der skulle foretages en ekstraordinær undersøgelse af banken.

Banken blev sat på Finanstilsynets undersøgelsesprogram og skulle have været undersøgt i november 2008. Denne undersøgelse blev imidlertid aflyst, idet bankens aktiviteter den 23. november 2008 blev overdraget til et datterselskab af Finansiell Stabilitet.

4.2. Revisionsprotokollater

Intern og ekstern revision

Bankens eksterne revisorer har ansvaret for revisionen af årsrapporten. Revisionen afsluttes med en påtegning på årsrapporten. Hvis denne er uden forbehold eller supplerende oplysninger indebærer det, at årsrapporten ifølge de eksterne revisorer ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler.

De eksterne revisorer rapporterer i revisionsprotokollen til bestyrelsen om revisionsmæssige forhold. I finansielle virksomheder stiller Finanstilsynet en række supplerende krav til indholdet af revisionsprotokollatet vedrørende årsrapporten. Blandt disse krav kan for pengeinstitutters vedkommende nævnes følgende:

- Erklæring fra revisorerne om, at pengeinstituttets forretningsgange og interne kontroller på væsentlige områder er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis.
- Pengeinstituttet skal udarbejde en oversigt over de 10 største engagementer, som skal gengives i protokollatet med angivelse af revisors samlede vurdering af risikoen på hvert enkelt engagement og erklæring om, at de enkelte engagementer er målt korrekt. Sidstnævnte indebærer blandt andet, at nedskrivningerne skal være opgjort korrekt.
- En opsummering af de bemærkninger, revisionen har givet anledning til, med angivelse af status.

I større finansielle virksomheder stiller Finanstilsynet krav om intern revision. Den interne revision udfører løbende revisionsopgaver i virksomheden og udarbejder løbende særskilte rapporter til brug for direktionen. Disse rapporter modtager tilsynet kun efter anmodning.

Både den interne revisions og den eksterne revisions protokollater vedrørende årsrapporten skal indsendes i kopi til Finanstilsynet. Finanstilsynet læser protokollaterne vedrørende årsrapporten med henblik på at opnå en øget viden om bankens drift, praksis, kapital m.v. og vurderer på baggrund af protokollaterne, om der er områder, der giver grundlag for en tilsynsmæssig reaktion.

Finanstilsynet gennemgår som fast praksis de revisionsprotokollater, der modtages i forbindelse med årsrapporterne.

I fokus ved denne gennemgang er blandt andet bemærkningsafsnittet, hvor revisionen i henhold til bilag 2 til revisionsbekendtgørelsen (findes på Finanstilsynets hjemmeside) skal gøre bemærkninger om, f. eks. lovovertrædelser og om pålæg fra Finanstilsynet, som virksomheden endnu ikke har efterlevet.

Såfremt Finanstilsynet har bemærkninger eller ønsker forhold fra revisionsprotokollaterne nærmere uddybet, vil Finanstilsynet enten skrive til pengeinstituttet eller lade det indgå som en del af en pengeinstitutundersøgelse.

4.2.1. Revisionsprotokoller vedrørende årsrapporten 2003

Den eksterne og interne revisions erklæringer var uden forbehold, ligesom den eksterne revision påtegnede regnskabet uden forbehold.

Den interne revision bemærkede, at der i et par tilfælde var sket overskridelser i bestyrelsens instruks til direktionen vedrørende renterisiko og beholdningen af pantebreve.

Den eksterne revision bemærkede, at banken var blevet pålagt af Finanstilsynet at udarbejde politikker for følgende områder: Pantebreve, fordringer og anparter i forbindelse med Finanstilsynets undersøgelse af banken. Banken havde ikke efterkommet påbuddet ved udgangen af 2003, idet disse politikker fortsat var under udarbejdelse.

Finanstilsynet tog revisionens bemærkninger til efterretning og anmodede banken om at underrette Finanstilsynet, når de nævnte politikker var færdigudarbejdet.